

Gelir Vergisi Sirküleri/100 – GİB’ten Basit Usul Uygulamasına Nüfus Kriteri

Gelir Vergisi Sirküleri/100 T.C. HAZİNE VE MALİYE
BAKANLIĞI Gelir İdaresi Başkanlığı Gelir Vergisi
Sirküleri/100 Konusu : 10679 sayılı Cumhurbaşkanı K...

Gelir Vergisi Sirküleri/100 – GİB’ten Basit Usul Uygulamasına Nüfus Kriteri

Tarih: 31 Aralık 2025

Gelir Vergisi Sirküleri/100

T.C.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI

Gelir İdaresi Başkanlığı

Gelir Vergisi Sirküleri/100

Konusu	: 10679 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile değişik 10380 sayılı Cumhurbaşkanı Kararının uygulanması
Tarihi	: 29/12/2025
Sayısı	: GVK-100/2025-1
İlgili olduğu maddeler	: Gelir Vergisi Kanunu Madde 46, 47, 48 ve 51

**İlgili olduğu
kazanç türleri**

: Gerçek ve Basit Usulde Ticari Kazançlar

1. Giriş

11/12/2025 tarihli ve 33104 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 10/12/2025 tarihli ve [10679 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı](#) ile değişik 9/9/2025 tarihli ve 33012 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 8/9/2025 tarihli ve [10380 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla](#) büyükşehir belediyesi olan illerde, bir önceki takvim yılının son günü itibarıyla Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanmış son verilere göre;

-Nüfusu 30.000’i geçmeyen ilçeler ile

-Nüfusu 30.000’in üzerinde olan ilçelerde bulunmakla birlikte (şehir içi yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunanlar hariç) [5216 sayılı Kanun](#) ve [6360 sayılı Kanun](#) kapsamında tüzel kişiliği kaldırılarak mahalleye dönüşen ve nüfusu 2.000’i geçmeyen belde belediyeleri ve köyler hariç olmak üzere,

bazı faaliyetlerde bulunan mükelleflerin ticari kazançlarının gerçek usulde vergilendirilmesine ilişkin usul ve esasların açıklanması bu sirkülerin konusunu oluşturmaktadır.

2. Yasal düzenleme

[193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun](#) 51 inci maddesinde;

“Aşağıda yazılı olanlar, basit usulden faydalanamazlar:

...

12. Cumhurbaşkanınca kararlaştırılan iş grupları, sektörler, il ve ilçeler, büyükşehir belediyeleri dahil olmak üzere il ve ilçelerin belediye sınırları (mücadir alanlar dahil), belediyelerin nüfusları, yöreler itibariyle veya sabit bir işyerinde faaliyette bulunulup bulunulmadığına göre gerçek usulde vergilendirilmesi gerekli görülenler.”

hükmü yer almaktadır.

193 sayılı Kanunun 51 inci maddesinin verdiği yetkiye istinaden yayımlanan 10/12/2025 tarihli ve 10679 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile değişik 8/9/2025 tarihli ve 10380 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı eki Karar aşağıdaki gibidir.

“MADDE 1- (1) Büyükşehir belediyesi olan illerde, bir önceki takvim yılının son günü itibarıyla Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanmış son verilere göre nüfusu 30.000’i geçmeyen ilçeler ile (f) bendi dışındaki faaliyetler bakımından 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun kapsamında tüzel kişiliği kaldırılarak mahalleye dönüşen ve nüfusu 2.000’i geçmeyen belde belediyeleri ve köyler hariç olmak üzere, aşağıda belirtilen faaliyetlerde bulunan mükellefler gerçek usulde vergilendirilirler.

a) Her türlü emtia imalatı ile uğraşanlar,

b) Her türlü emtia alım-satımı ile uğraşanlar (Münhasıran bir işyeri açmaksızın gezici olarak veya pazar takibi suretiyle perakende emtia alım-satımı ile uğraşanlar hariç),

c) İnşaat ile ilgili her türlü işlerle uğraşanlar,

ç) Motorlu taşıtların her türlü bakım ve onarım işleriyle uğraşanlar,

d) Lokanta ve benzeri hizmet işletmelerini işletenler,

e) Eğlence ve istirahat yerlerini işletenler,

f) Şehir içi yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunanlar.

MADDE 2- (1) 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu hükümlerine göre götürü usulde vergilendirilen mükellefler hakkındaki 12/1/1995

tarihli ve 95/6430 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3- (1) *Bu Karar 1/1/2026 tarihinde yürürlüğe girer.*

MADDE 4- (1) *Bu Karar hükümlerini Hazine ve Maliye Bakanı yürütür."*

10/12/2025 tarihli ve 10679 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile değişik 8/9/2025 tarihli ve 10380 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının kapsamı

193 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde basit usulden faydalanamayacak mükellefler bentler halinde sayılmış olup bu maddede sayılan mükelleflerin ticari kazançları, basit usule tabi olmaya ilişkin genel ve özel şartları taşıyıcılar dahi hiçbir şekilde basit usulde tespit edilemez. Mezkûr maddenin birinci fıkrasının (12) numaralı bendinde, Cumhurbaşkanına gerçek usulde vergilendirilecek mükellefleri belirleme konusunda yetki verilmiş olup söz konusu yetkiye istinaden yayımlanan 8/9/2025 tarihli ve 10380 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile bazı mükellefler gerçek usulde vergilendirme kapsamına alınmış, 10/12/2025 tarihli ve 10679 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla da söz konusu Kararda değişiklik yapılmıştır.

Büyükşehir belediyesi olan illerde, bir önceki takvim yılının son günü itibarıyla Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanmış son verilere göre nüfusu 30.000'i geçmeyen ilçeler ile (f) bendi dışındaki faaliyetler bakımından 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun kapsamında tüzel kişiliği kaldırılarak mahalleye dönüşen ve nüfusu 2.000'i geçmeyen belde belediyeleri ve köyler hariç olmak üzere;

a) Her türlü emtia imalatı ile uğraşanlar,

- b) Her türlü emtia alım-satımı ile uğraşanlar (Münhasıran bir işyeri açmaksızın gezici olarak veya pazar takibi suretiyle perakende emtia alım-satımı ile uğraşanlar hariç),
- c) İnşaat ile ilgili her türlü işlerle uğraşanlar,
- ç) Motorlu taşıtların her türlü bakım ve onarım işleriyle uğraşanlar,
- d) Lokanta ve benzeri hizmet işletmelerini işletenler,
- e) Eğlence ve istirahat yerlerini işletenler,
- f) Şehir içi yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunanlar

1/1/2026 tarihinden itibaren gerçek usulde vergilendirilecektir.

10380 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında olan yerlerde öteden beri işe devam eden mükellefler ile yeni işe başlayan mükelleflerden yukarıda sayılan konularda faaliyette bulunanların ticari kazançları, basit usulden yararlanmaya ilişkin şartları taşıyıp taşımadıklarına bakılmaksızın gerçek usulde tespit edilecektir.

Şehir içi yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunan mükellefler hariç olmak üzere, bir önceki takvim yılının son günü itibarıyla Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanmış son verilere göre nüfusu 30.000'in üzerinde olan ilçelerde, 5216 sayılı Kanun ve 6360 sayılı Kanun kapsamında tüzel kişiliği kaldırılarak mahalleye dönüşen ve nüfusu 2.000'i geçmeyen belde belediyeleri ve köylerde faaliyette bulunan mükellefler basit usule tabi olmaya ilişkin genel ve özel şartları taşımaları kaydıyla basit usulden yararlanabileceklerdir.

10380 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca nüfus tespit işlemi ve yapılacak işlemler

Büyükşehir belediyesi olan illerde faaliyette bulunan basit

usule tabi mükelleflerin 10380 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı kapsamında olup olmadığının belirlenmesi amacıyla, vergi dairelerince her takvim yılının Ocak ayı itibarıyla;

a) Yetki alanında bulunduğu ilçenin nüfusunun, bir önceki takvim yılının son günü itibarıyla Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanmış son verilere göre 30.000'in üzerinde olup olmadığı,

b) Yetki alanında bulunduğu ilçenin nüfusu bir önceki takvim yılının son günü itibarıyla Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanmış son verilere göre 30.000'in üzerinde olmakla birlikte, bu ilçelerde bulunan veya 5216 sayılı Kanun ile 6360 sayılı Kanun kapsamında tüzel kişiliği kaldırılarak belde belediyesi ve köyden mahalleye dönüşen yerlerden olup olmadığı ile bu yerlerin nüfusunun 2.000'i geçip geçmediği

tespit edilecektir.

Örneğin, Denizli ili Acıpayam ilçesinde lokanta işletmeciliği faaliyetinde bulunmakta olan mükellef (A)'nın ticari kazancı öteden beri basit usulde tespit edilmektedir. 10380 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı uyarınca 2026 yılında mükellef (A)'nın ticari kazancı dolayısıyla basit usule mi yoksa gerçek usule mi tabi olacağı, bir önceki takvim yılının son günü (31/12/2025) tarihi itibarıyla TÜİK tarafından yayımlanmış olan 2024 yılı kesin verilerine göre tespit edilecektir.

Vergi daireleri tarafından yapılan nüfus tespit işlemi sonucunda;

a) İlçe nüfusunun 30.000'i geçmemesi halinde 10380 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı kapsamında yer alan faaliyetlerde bulunan mükelleflerin ticari kazançlarının, şartları dahilinde basit usulde tespit edilmesine devam edilecektir.

b) Nüfusu 30.000'in üzerinde olan ilçelerde, 10380 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı kapsamında yer alan faaliyetlerde bulunan basit usule tabi gelir vergisi mükellefleri, takvim yılı başı

itibarıyla gerçek usule geçirilecektir. Ancak, nüfusu 30.000'in üzerinde olan ilçelerde bulunmakla birlikte, 5216 sayılı Kanun ve 6360 sayılı Kanun kapsamında tüzel kişiliği kaldırılarak belde belediyesi veya köyden mahalleye dönüşen ve nüfusu 2.000'i geçmeyen mahallelerde faaliyette bulunan mükelleflerin, basit usule tabi olmaya ilişkin genel ve özel şartları taşımaları halinde bu faaliyetten elde ettikleri ticari kazançları basit usulde tespit edilmeye devam edilecektir.

c) Şehir içi yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunan mükelleflerin gerçek usulde vergilendirilip vergilendirilmeyeceğinin belirlenmesinde sadece ilçe nüfusunun 30.000'i geçip geçmediğine bakılacak olup şehir iç yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunulan yerin belde belediyesinden veya köyden mahalleye dönüşmüş olmasının bir önemi bulunmamaktadır.

Büyükşehir belediyesi olan illerde yer alan ilçelerin Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan son verilere göre nüfus bilgilerine ilişkin liste ile 5216 sayılı Kanun ve 6360 sayılı Kanun kapsamında tüzel kişiliği kaldırılarak belde belediyesi veya köyden mahalleye dönüşen yerlerin listesi bu sirküler ekinde yer almaktadır. 5216 sayılı ve 6360 sayılı Kanun kapsamında mahalleye dönüşen yerlerin nüfuslarına ilişkin liste ise Gelir İdaresi Başkanlığı internet sitesinin (<https://www.gib.gov.tr>) "Yararlı Bilgiler" bölümünde yer almakta olup güncel veriler dikkate alınarak gerekli işlemler yapılacaktır.

Öte yandan söz konusu listelerde yer alan verilerde tereddüt hasıl olması durumunda, vergi daireleri tarafından ilgili kurum ve kuruluşlarla irtibata geçilmek suretiyle gerekli tespit ve teyit işleminin yapılması gerekmektedir.

Yapılan tespitler sonucunda gerçek usule geçmesi gereken mükelleflerin mükellefiyet tesisi işlemleri vergi dairelerince yapılacaktır.

Büyükşehir belediyesi olan illerde faaliyette bulunan mükelleflerin ticari kazançlarının basit usulde tespit edilip edilmeyeceği, bir önceki takvim yılının son günü itibarıyla Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan son verilere göre her yıl yeniden değerlendirilecektir.

İlçe veya mahalle nüfusundaki değişikliklerin mükellefiyete etkisi

10380 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca ticari kazancı gerçek usulde tespit edilen mükelleflerin, faaliyette bulundukları ilçenin veya mahallenin nüfusunun bu Kararda belirtilen sınırın altına düşmesi halinde, söz konusu mükelleflerin;

a) Gelir Vergisi Kanununun 47 nci maddesinde yazılı şartları topluca taşınması,

b) Arka arkaya iki hesap dönemi iş hacminin Gelir Vergisi Kanununun 48 inci maddesinde yazılı hadlerden düşük gerçekleşmiş olması

durumunda, Ocak ayının başından otuz birinci günü akşamına kadar bağlı bulundukları vergi dairesine yazılı olarak başvurmaları kaydıyla ilgili takvim yılının başından itibaren basit usule geçmeleri mümkün bulunmaktadır.

Gerçek usulden basit usule geçiş işlemine ilişkin detaylı açıklamalar [283 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin](#) 3 üncü bölümünde ve 93 sıra no.lu Gelir Vergisi Sirkülerinde yapılmıştır.

Diğer hususlar

[456 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğine](#) göre; ticari, zirai ve mesleki kazanç yönünden gelir vergisi mükellefiyeti bulunanlar (Kazançları basit usulde tespit edilenlerle gerçek usulde vergiye tabi olmayan çiftçiler hariç) elektronik tebligat adresi edinmek zorundadırlar.

Elektronik tebligat sistemini kullanmak zorunda olan gerçek kişilerin (gelir vergisi mükellefleri) Gelir İdaresi Başkanlığı Dijital Vergi Dairesi (<https://dijital.gib.gov.tr/>) zerinden veya e-Devlet üzerinden elektronik ortamda e-Tebliğat kayıt işlemlerini yapmaları ya da 456 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğı ekinde yer alan “Elektronik Tebligat Talep Bildirimi (Gerçek Kiřiler İçin)”ni doldurarak kendileri veya elektronik tebligat sistemi ile ilgili işlemleri yapmaya yönelik özel yetki içeren noterde verilmiş vekletnameyle yetkili kılınan kişiler aracılığıyla gelir vergisi yönünden bağlı bulundukları vergi dairesine bizzat vermeleri de mümkündür.

Bu kapsamda 10380 sayılı Cumhurbaşkan Kararı uyarınca ticari kazancı gerçek usulde tespit edilecek mükelleflerin, 2 şubat 2026 tarihine kadar yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda elektronik tebligat adresi edinmeleri ve elektronik tebligat sistemini kullanmaya başlamaları için Dijital Vergi Dairesi veya e-Devlet üzerinden elektronik ortamda veya bağlı oldukları vergi dairelerine yukarıda açıklandığı şekilde bizzat başvurmaları gerekmektedir.

Duyurulur.

Bekir BAYRAKDAR

Gelir İdaresi Başkanı

Ekler:

Ek 1: [30 Büyükřehirde yer alan ilçelerin nüfuslarına ilişkin liste](#)

Ek 2: 5216 ve 6360 sayılı Kanun kapsamında belde belediyesi ve köyden mahalleye dönüşen yerlerin listesi (02.01.2026 tarihinde güncel liste yayımlanacaktır.)